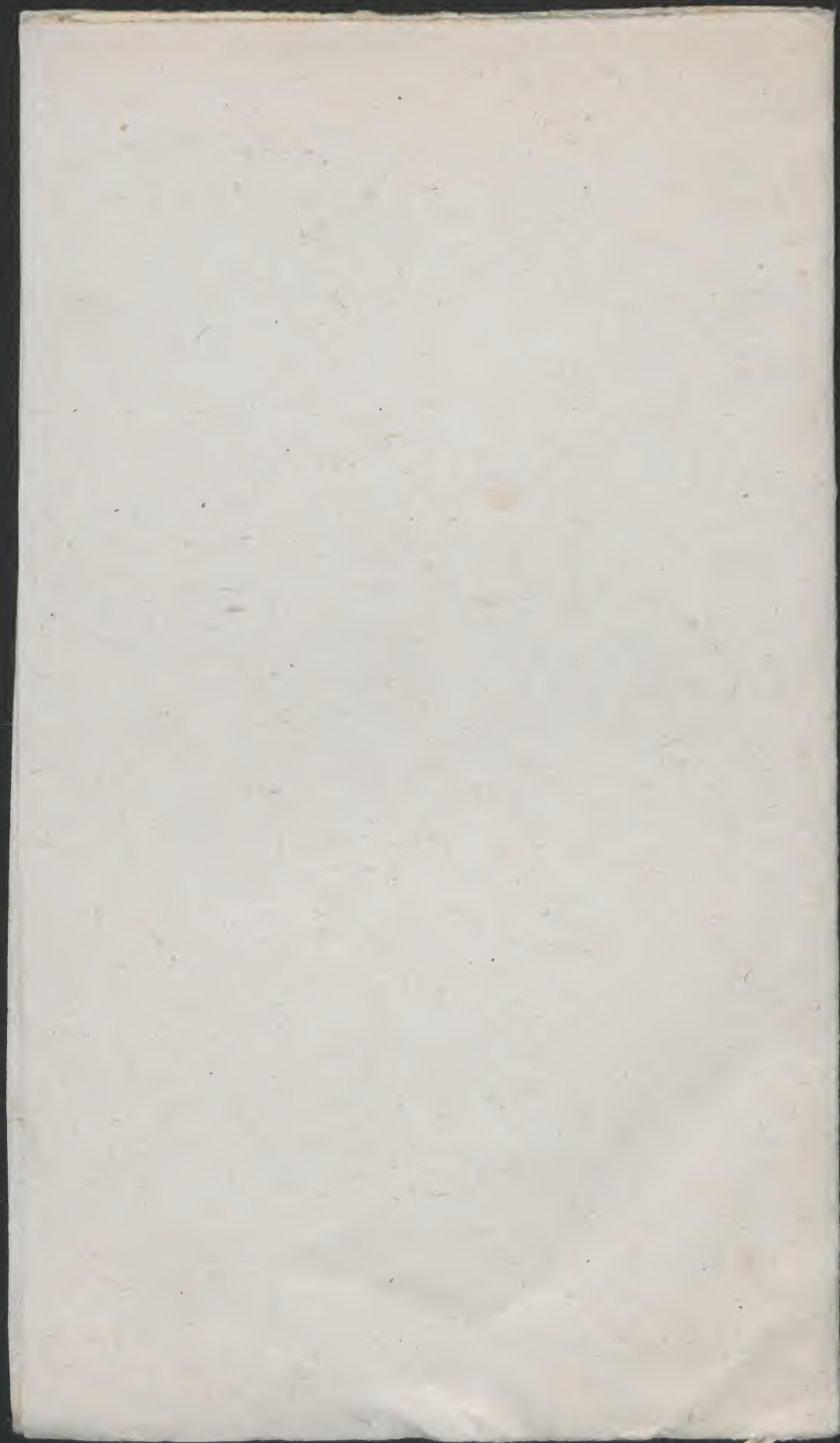
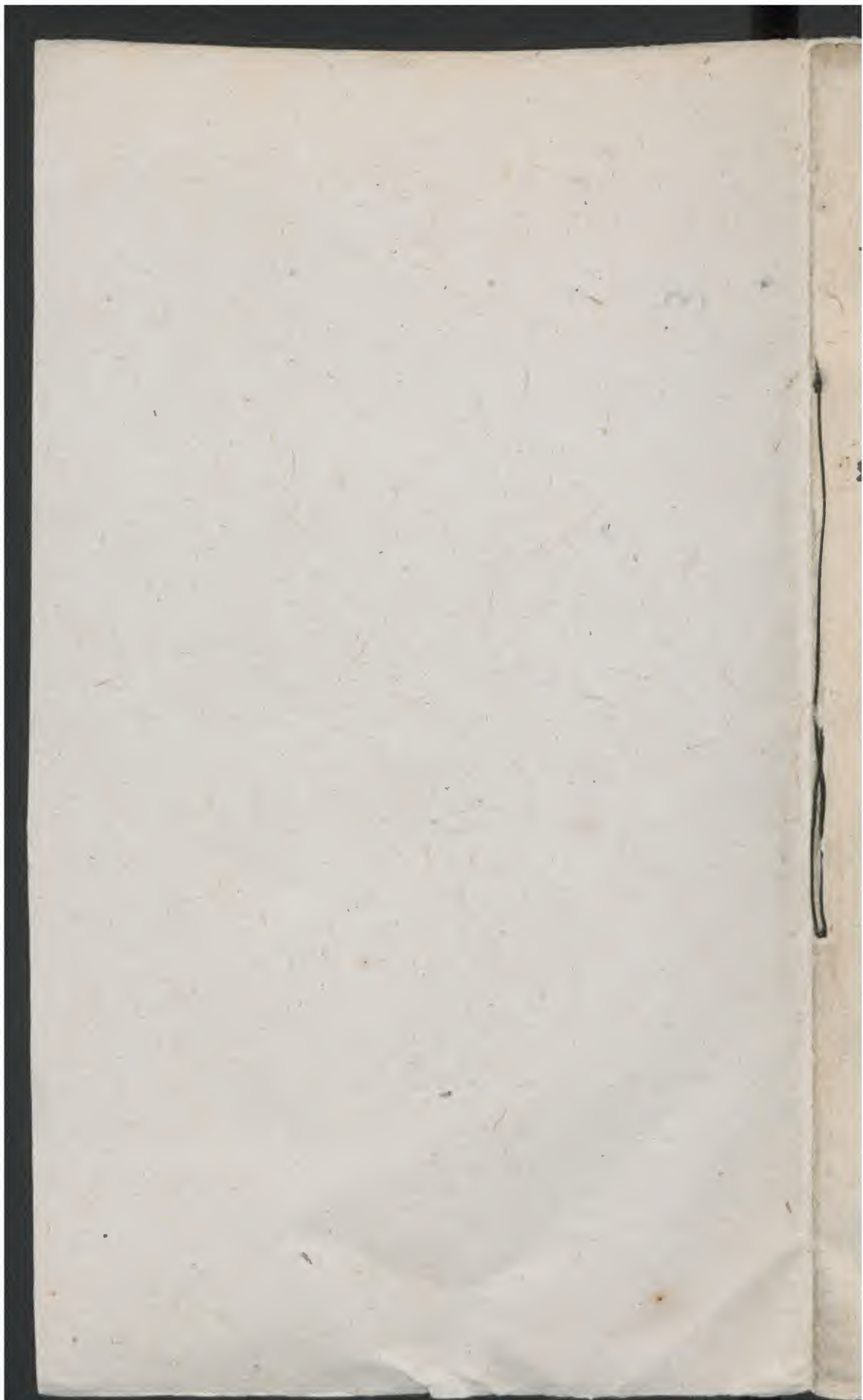


PAMFLET

1013^a





W 881

De gheluckighe
INCOMSTE

des Hooghgebozene Conin-
ghinne van Spaengien/Vrou Mar-
garita van Oostenrijck, in de
vermaerde Stadt van
Ferrare.

Met de Feestelijke Ceremonien/ gheoeffene
door onsen Heer Paus Clement de big. in het
heylighe Houtwelijck haerder Majesteit.

Als oock in des Hooghgebozenen Kerts hertoghes
Albertus van Oostenrijck/ met d' Infante Isabel-
la Clara Eugenia/ Suster

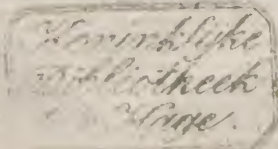
Des Catholicken Coninck van
Spaengien/ Philippus de III.

Beschreuen door den Ridder Reale,



Overgheset upt het Italiaens in Nederduitsch/
nae de Coppe eerst ghedruckt te Ferraren/ met con-
sent vanden Magistraet/ ende daer na her-
druckt te Venetien/ by Lodewijck
Larducci.

Anno 1598.



1013a

Cort verhael.

D Onderdaeghs lauonts / welc
was den 12. des jegenwoordighen
maents November / quam aen / de
Hooghgeboorne Coninghinne /
Vrouwe Margarita van Oosten-
ryck / op het Eplandt / een genoeg-
lycke plaetse / tot der Wagghe des
Doncheren Meyns / van Ferraren dyp impen / alwaer
sy ontfangen / gespyst en gedient was / van het gesin-
ne van onsen Heer. Ende den volgenden morgen ter
goeder tndt was laten weten hare Majestept / datse
tot haer belieuen mocht comen binnen Ferraren / en
terstont wert gheantwoort / datse ten 10. uren soude
verschynen binne der Stadt : waer toe zyne Heplig-
hept sondt twee Legaten / welcke waren den Dooz-
luchtigen Cardinael Bandino / en van S. Clement /
vergheselschapt seer edelijck van veel Prelaten ende
Edellieden / en twee bende Lanciers / en ee van Car-
robijns / en daer neffens de Coetsen en Rosbaren / de
welcke aenquamen in goeder gheschickthept tot het
doorschreuen Eplandt / alwaer de behoorlycke Cere-
monien vande doozluchtige Legaten aen hare Ma-
jestept gedaen wesende / sy met de Hertshertoghinne
haer Moeder clom inde voornoemde Coetswagen /
met tbervolgh vā al haer Hofgesin / en vā de Hoogh-
geboorne Hertshertoge Alberto / des Hertogh vā San-
dia / en des Hertogh van Umala / en den grooten Co-
nestabel den Gouverneur van Milanen / den Am-
bassadeur van Spaigne / en den Prince Don Zan-
ges / D. Maximiliaen Cristiani / ende een Duytsche
Princesse / met veel meer Heeren van namen in Ros-
baren en Coetsen / en quam dus met schoon orde nae
de Poorteder Engelen / alwaer sy niet verre vā daer
afelom in een huys daer toegemaect van hout / welc
was rijckelijck toegemaect met zyn Paviljoen ende
Gestoelte. Hier onthiel haer hare Majestept / tot dat
het heplige Collegie der Cardinalen verscheen / Pon-
tificalijck

t'isprelijck geleeedt/om haer t'ontfanghen/en haer te
 gelepden tot het Pallais met hun gesinnē. De boor-
 schreuen Cardinalen aenghecomen wesende/en ma-
 kende een schoon gesicht int omkeerē/ so hadde haer
 Majesteys spzake met den Doopluchtigē Cardinael
 van Medicis/daer na wert sy van allen gegroet / en
 genomen tusschē de Doopluchtige Cardinale Sfor-
 za en van Mont' Alto / en ghecomen tot der Doorte
 vander Stadt/werden gelost veel stucken geschuts.
 Op de boorschreue Doort van buyten warē geschil-
 dert d'ye Wapenen/te weten/ die van syner Heplig-
 heyt inde midden/ter linker hande die vander Co-
 ninginne/ende ter rechterhande die vanden Catho-
 lijcken Coninck/daer by dit schrift:

*Angeli gaudent, Mortales exultant, Margaritam Augusti sancti
 guinis, Pietatis virtutumq, omnium splendore lucidissimam,
 simul latissime excipiunt.*

Dat is te segghen:

Die Engelē verheugen haer. De Menschē verblyden
 haer, en onthalen met groote blijdschap Margari-
 tam van Keyserlijke stam, met het licht der God-
 salicheyt, ende aller denckden verciert wesende.

Binnen de Doort warē van gelyckē geschildert vijf
 Wapenē/ die bā dē Paus int middē/ ter rechterhand
 des Coninck van Spaignien/en des Aeres Hertoghs
 Alberti/en ter linker des Coninginnens bā Spaē-
 gē/en des Hooggebozene Infancens/Huysvrouwe
 des seluen Aeres hertoghs Alberti/ met dees versen
 daer op:

Urbem adventus tui lumine illustratam.

Regina, redde tuo hospitio gloriosam.

Dat is te segghen:

De Stadt doort licht van uwe comste verlicht,
 Maeckte door v herbergh. (O ghy Coninghinne)
 glorieux.

Dus quam hare Majestept gheluckelijck in ten elf-
 uren/met een seil weder/dattet scheen dat den Hemel
 geclaert was om hare Coninginnelijcke tegenwoor-
 dicheyt. Het vtoende sich voor haer avangarde (nae

Al n

dat

dat ingecomen waren veel wagens en karren/geladen met verschepten goederen en bagagien / oock de Coetsen en Hof baren haerder Majesteyt / rijcke haren rijcke toegemaect/en de Coetswaghens opgeslagen) twee Compaignien Heerden/een van Busschutters/en een van Lancen/met hun Trompetters/inden rouwe gecleet/met swarte haenkens aē de Lancen/welcke warē tvolck vanden grooten Conestable van Milanen / achter dese volghden een groot getal Heerde van't Hofgesin. Daer na volghde twee Compaignien Heerden vande Garde vande Doorzuchtighen Legaet Cardinael Aldobrandino / d'een van Busschutters/d'ander van Lancē. Daer na quamen acht Trompetten / ende een int midden/ die op twee groote ketel-trommels sloech. Achter dese volghden de bagagie daer Doorzuchtige Cardinalen/daer nae veel edel Milanesen en ander Edellieden/alle gecleet in rouwe. Daer na volghden de Massedragers vande Doorzuchtige Cardinalen/en de Mullen Pontificalijcken gecleet int roode: En sp Doorzuchtige Cardinalen met purpuren Cappē/tot den getale van neghentien/te weten/ Fiozenza Ascoli/Montelparo/Bozromeo / Camerino Orimontano Bandino/S. Clement/Baronio/Avila / Bianchetto/Cebara/Arrigone Farnese/Santiquattro/Aldobrandino en Cesis/met de Guardie der Switsers vā onsen Heer. Daer verscheen de Hooghgebozen Coninginne midden vande Doorzuchtighe Cardinalen Sforza/ende Mont' Alto/met haer Guardie van Duijtschen/ gecleet int swart flouweel. Hare Majesteit was op een witte Hackeney / met een behangh van siluer laken met gout bewoicht/en sp was gecleedt in swart/met zē swart zydē capkē/ en een rijckelijc en vrolic hoofthulsel/het welck open stondt/ also datmen sach haer alderschoonste hant/het welc geleken goudzadē. Na de Coninginne / quam de Hooghgebozen Aertsheertoghinne haer Moeder oec te Heerde op een Hackeney/die al behangen was met persch flouweel gheboorduert met gout. Dese Hackeneyen alsoo verciert/waren hen gesonden van onsen Heer den Paus. Pessens

fens der Aerts hertoginne ter Ainker hant / was den
 Hooghgebozen Aerts hertogh Albertus int swart ge-
 cleet. Het volghde doe vooz achtergarde een Com-
 paignie Archiers te Peerde / al met Roers inde hant /
 gecleet int swart: en na hun quamen de lichte Peet-
 den van zyne Veplicheijt. Ten laetsten / quamen een
 ontallijcke menichte van landrwagens / vol Heeren
 en Joffrouwen van hare Majestept. Met deser orden
 quam sp door de Engelen-straet nae het groote Hof /
 en gecome tot het Palleys des excellenten Ambassa-
 deurs des Keysers / vont sp een boven-poozt inop ge-
 schildert / en fciert met lange cranffen: In dese poozt
 was een Vrouwe / houdende eenen grooté Basis / op
 welke waren vier Wapenen / te weten / die van zijn
 Veplicheijt / van den Keysers / van den Coninck van
 Spaengien / en vanden Aerts hertoghe Albertus / de
 welke quamen / beschermt zijnde van Religie en Ju-
 stitie / en vanden Hemel quam de victorie / die met der
 hant wees na de boozngemde Wapenē. Verfolgen-
 de hare Majesteijt haer repse / en gecome op de plaet-
 se vanden Dom / gincse door een Arche triumphael /
 gebout vooz de Poozte vant Hof / seer constelijken /
 gedragen op vier colommen / op de wyse van die van
 Tito binnē Rome / met wederzijds twee Beelden /
 die ter rechterhant met ee Louwerkrans / en ee col-
 leken inde handt / waer in het woordt lugum. Die ter
 Ainker: oock met een rolleken / daer in Maritale. In
 de Frontispicie : PHILIPPO, & MARGARITAE
*Austriacis, Imperatorū gloria, suae pietate inclitis, ut Catho-
 licorum Regum soboles propagetur, Matrimonio divinitus con-
 junctis, anni multi, liberorum copia, perpetua felicitas.*

Dat is te segghen:

Den PHILIPPO ende MARGARITAE van Oo-
 stenrijck, Doorluchtich door Keyserlijcker glorie en
 hare eygē Godsalicheyt: op dat der Catholijcker Co-
 ningen geslacht voortgebreydt moghe werden, door
 den Houwelijcken staet van God salmen ghevoeght,
 verleene God laet leuen, menichte van kinderen,
 ende een gheduerige ghelucksalicheyt.

Inde

Inde Richien waren twee Beeldē met Trompet-
ten/beteekenende de Fame/ en int opperste de Wa-
pen van zijn Heplicheyt/int midden/ ter rechter des
Coninck vā Spaigniens/ter linker die bander Co-
ninginne. So haest alse int Hof gecomen was/ bont
sp eenen grooten trap van hout ghebout/met haer le-
ningen/ en voer aen op de Basis ware de Beeldē der
H. Apostelen/S. Peeter en S. Paulus/ allwaer geco-
men wesende/hare Majesteit is afghedaelt/en clom-
te voort op den voorsz trap / tusschen de voorsz twee
Cardinalen/ daer na d' Hertshertoginne haer Moeder
met den Hertshertoge/en de ander verbolghens.
En sp nam haer vertrec in eē seker Camer/ comende
inde Consistorie-sale/in welke plaetse sp haer so sag
onthiel/tot dat handē Heer Bernardijn Deotto Mi-
laender was gedaē eē coyte/ maer eē schoon sprakige
Oratie/aen zyne Heplicheyt/de welke sat bouen aen
inder seluer Sale/ verheue in Pontificael cleedinge/
omcingelt met het heplige Collegie der Cardinalen.
Int eynde vander Oratie verscheen hare Majesteit
met der Moeder/en den Hertshertoge / met alle hun
Houen/met veel ontfeken tootfen En gecome voer
zijn Heplicheyt/kuidelde een peder van hun / dynael
neder/daer na kusten sp hem d' alderheplichste voete/
eerst hare Majesteit/daer na de Hooghgeboze Hertsh-
ertoginne haer Moeder/ en de Hooghgeboze Hertsh-
ertoge/tot der welcker Coninginne onsen Heer hem
hoogh/geuende haer de heplichste benedictie/seggen-
de eenige woorden/ en sonder ander Ceremonie ver-
trock sp met de Doorszuchtighe Cardinalen.

Hare Majesteit vertreckende/ ginck inde nieuwe
Cameren/de welke rijckelijcken herciert waren/ en
insonderheyt eene die onsen Heer bede makē eygent-
lijck om hare Majesteit/ was costelijck rijck en ver-
wonderlijck/van welke alles te willen schrijuen/ en
souden my dese bladē niet genoegh wesen. De hooge
Vrouwen en Joffrouwen des Coninginnen waren
soe al Conincklijcken gelogeert/ in Cameren dicht by
de voorszreuen Camer van hare Majesteit.

Des Daterdaechs smogghens/nae dat de Conin-
gine

ginne hadde gehoozt d'alderheplichste Misse die 3^{de} ue Hephlicheijt celebzeerde / so ginck sy noemmalē met zinn Hephlicheijt / t'samen met der Hooghheboorne Moeder en den Hooghhebozen Hertshertoge / ende haer diende tot schencker den grooten Conestabel / en als sy gedroncken hadde / ingin heer de Ambassadeur van Spaengien gaf haer de serbieter.

Des monts daer aen / ginck de Doozluchtighe Cardinael Aldobrandino auentinalē met hare Majest.

Des Sondarchs smorgens vzoerh verscheen hare Majesteijt als een Bruut / rijckelijcken verriert / vergeselschap met de Doozluchtighe Cardinalen Farnese en Santiaguatto / met al haer Hofgesin / al in costelijcke leuerepen gecleet / en haer Buntscbe guardie gecleet met sinweel en 3^{de} root en geel / ende oock de Ruyters met vaentkens van siluer / root en swart.

Gecomē wesende inde Domkercke / de welcke seer wel beiert was / wert aldaer Pauselicke Cappelle gehouden / en men dede aldaer de trouwinghe met sulckhe feestelijcheit en Godsdienssticheit / als behoorlijck was. Hare Majesteijt wert getrouwt aen den Hooghhebozen Hertshertoge / inden name vanden Catholijcken Coninck Philippus de derde. En den seluen Hertshertoge troude den Doozluchtigen Ambassadeur van Spaengien / inde name van d'Infante van Spaengien Vrou Isabella Clara Eugenia / suster vanden Coninck / die hy te Wyne heeft ghenomen.

Ten seluen dage na den noemnael / in tecken van blipschap / werden Maskenaden gedaen / soo datmen ter plaetse genaemt Giberia / sach veel Joffrouwen en Ridders in Masken / en so veel volck van staet / so dat huij de Perden en Coetsen gheen plaetse ronden geuen / al weken sy ooc tot aende visten van het Casteel / en quamen tot byt Palles vande Doozluchtighe Joffrouw Vrouwe Marsisa: Doch hare Majesteijt en quam daer niet / om datse smorghens hee H. Sacrament hadde outfaghen.

Des seluen auonds wiert op de groote Sale ghehouden een seer schoon Feeste / op de welcke quamen heel Joffrouwe van Ferraren in Masken seer vrolijck

lijck toegemaecht/ de welcke voor der en voor der co-
mende de trappen op / wer de gegroet van een groot
menichte van Trompetten en Trommelen/ en in de
Sale van Musijcke en verscheyden soete geluyden
Des Maendaeghs/ hare Majesteit ginc na San-
ta Maria del Vado, om te sien het miraculeuse Bloet
van daer nae S. Vito, aldaerse hoorde opgaen het a-
derfoetste geluyt der Musijcken van die eerweerdig
Heeren alder.

Na de noemnael/ s' auonts wat spade wiesende/ de-
den dertich eluchtige vrouwen een proef/ om den nae
volgenden dach inde vesten van den Castele te doe
een Schipjacht met ses Schuytkens/ dewelcke wa-
ren gecleet met slupers in leberpen/ al vpuen en vpuen
te wate/ groen en roet/ geel/ geel en blaen/ wit / wit en
blaen / met hen hant en Plupmagien van der selue
vedien. Enige speelden op Cimblen / en singhend
op hen roose/ gauen een vrolijck schouspel.

Des seuen daeghs tegen den auont inde Sale vande Guar-
de van desen heer/ int Casteel/ was gepreest de vertooninge van
Judith en Holophernes in Latijnscher sprack / den volghende
auonts vanden Scholieren vanden Vaderen der Jesulieren ver-
toont voor hare Majesteit.

Dinckdaeghs ontrent ten 10. uren/ de voorsz vrouwen gecleet
als bouen/ deden de Schipjacht/ dyp Schuytkens r' seffens / de
welcke den uptloop deden met het slaen der Trompetten van de
Roose byugge/ met grooter haesten en snelheyt riemende / en pas-
serende onder het Raulijn / d' eerste Schuytken dat inde Casteel
beste/ aende yde vande Guirdecca quam / won het prijs-teecken
welck was van roode cransijn-Rasse / en hier in waren de vrou-
wen met gheel ghecleet. Het ander prijs-teecken/ welcke van blau
Rasse was/ wert desgelijck gewonnen vande vrouwen die blau en
geel gecleet waren. Dit schouspel geschiede soo aerdich en mi-
sulcher genuechte/ dat een vader hem des verwonderde/ want oo-
dese vrouwen in hun Schuytkens songhen ende speelden op het
Cimblen/ en dansten met grooter lichticheyt.

Tot hier toe hebbe ick int corte beschreuen / alsoo vele als sel
hebbe comen weren: het en sullen geen verheuen geesten ontbre-
ken/ die verhalen sullen omstandelijck met schoon-sprakiger stijl
al' igghene datter gheschiedt is.

Het Eynde.

r co
oot
in d
den
San
oet
et a
dig

/de
nac
oe
wa
pue
it e
lue
end

Suar
e bal
endel
i bec

cleed
/ de
n de
i pal
istee
cken
bzou
i bla
au r
h nu
it oo
p ha

Is tel
uthe
c. 11